

Vláda hasí Putinův úkrok. Prezident ale mluví o posílení jaderné triády

SZ seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-vlada-hasi-putinuv-ukrok-prezident-ale-mluvi-o-posileni-jaderne-triady-226275

V dlouho očekávaném proslovu ruský prezident Vladimir Putin překvapil Západ, když oznámil pozastavení účasti na poslední dosud fungující rusko-americké smlouvě Nový START, jež reguluje jaderné zbraně.

Rozhodnutí potvrdily ve středu večer i obě komory ruského parlamentu. Sama Moskva nicméně přiznává, že jde svým způsobem pouze o formalitu. Rusko bude dál dodržovat omezení týkající se jaderných nosičů, tedy raket a strategických bombardovacích letadel, ujišťoval Státní dumu, dolní komoru ruského parlamentu, zástupce ministerstva obrany.

„Moskva bude také nadále poskytovat Washingtonu oznámení o rozmístění jaderných zbraní, aby se zabránilo falešným poplachům, což je důležité pro udržení strategické stability,“ citovala ruská tisková agentura RIA Jevgenije Iljina, vysokého představitele resortu obrany.

Stejně tak ruské ministerstvo zahraničí ještě v úterý večer oznámilo, že Moskva nadále zachová limity na počet jaderných hlavic a jejich nosičů vymezené smlouvou. Za důvod označilo zachování stability.

„Nedomnívám se, že rozhodnutí pozastavit platnost smlouvy Nový START nás přibližuje k jaderné válce,“ uvedl v komentáři, který citovala tisková agentura Interfax, náměstek ministra zahraničních věcí Sergej Rjabkov.

Rozhovor k pozastavení dohody Nový START

Putin oznámil pozastavení účasti na poslední dosud fungující rusko-americké smlouvě regulující jaderné zbraně. Podle analytika Michala Smetany není třeba panikařit, z pohledu mezinárodní bezpečnosti se ale jedná o špatnou zprávu.

Putin zvyšuje sázky. Analytik říká, co čekat od pozastavení jaderné smlouvy

21. 2. 19:01

Jestli a kdy se Rusko vrátí k dohodě, je podle Rjabkova nicméně plně v Putinových rukou. „Prezident rozhodne, zda a kdy se objeví podmínky pro přezkoumání nebo vyjasnění úterního rozhodnutí,“ řekl novinářům.

Putin zase mluví o Sarmatech a Kinžalech

Ačkoliv ruský prezident zdůraznil, že nejde o úplné odstoupení od dohody, o dodržování závazků nemluví. Ve čtvrtek namísto toho přislíbil rozšíření jaderného arzenálu. „Stejně jako dříve budeme věnovat zvýšené úsilí na posílení jaderné triády,“ poznamenal Putin.

Jaderná triáda je označení pro tři způsoby, jak je možné dopravovat jaderné zbraně na místo určení. Jde o strategické bombardéry, mezikontinentální balistické rakety a balistické rakety odpalované

z ponorek. Všemi typy dlouho disponovaly pouze Spojené státy a Rusko, v současnosti už je ale mají i další jaderné velmoci.

Putin slíbil, že letos Rusko poprvé nasadí mezikontinentální balistické rakety Sarmat. Tu podle informací amerických zpravodajců Moskva tento týden testovala, ale neúspěšně ([více zde](#)). Znovu také mluvil o výrobě nadzvukových střel Kinžal ([podrobněji o nich zde](#)) a Zirkon.

Velká chyba, okomentoval Biden rozhodnutí Putina

Americký prezident Joe Biden ve středu označil Putinovo rozhodnutí o pozastavení smlouvy za velkou chybu. Podotkl však, že krok nepovažuje za náznak toho, že by Rusko plánovalo jaderné zbraně použít. Taktéž americký ministr zahraničí Antony Blinken označil krok ruského prezidenta za „hluboce nešťastný a nezodpovědný“.

Ujištění ze strany ruských představitelů nicméně podle agentury Reuters naznačují, že Putinovo oznámení bude mít jen mizivý praktický dopad.

Dohoda mezi Spojenými státy a Ruskem je v platnosti již od roku 2010, kdy ji v Praze podepsali prezidenti obou zemí. Smlouva mimo jiné stanovila, že obě strany musejí snížit počet strategických jaderných hlavic, tedy zbraní použitelných na velkou vzdálenost, na 1550.

Pozastavená dohoda dává každé straně taktéž právo kontrolovat objekty druhé země, návštěvy nicméně byly od roku 2020 zastaveny, kvůli koronaviru a válce na Ukrajině. Obě strany musí poskytovat podrobná oznámení o počtu, umístění a technických charakteristikách svých strategických jaderných zbraní.

Podrobněji o dohodě Nový START

USA obvinily Rusko z porušení podmínek dohody, která limituje kapacity jaderných zbraní obou zemí. Dohoda vyprší v roce 2026. Po jejím konci může nastat vakuum, které ve vztazích mezi velmocemi

nebylo desítky let.

Rusko porušuje pražskou smlouvu o kontrole jaderných zbraní, tvrdí USA

1. 2. 9:57

Podle amerického ministerstva zahraničí si obě strany na základě smlouvy vyměnily více než 25 tisíc oznámení. Ve svém projevu ovšem Putin obvinil Američany spolu s NATO, že ignorují ruské žádosti o inspekci svých jaderných zařízení.

Zastrašování a zneklidnění Západu není zdaleka novou taktikou ruského prezidenta. Od invaze ruských vojsk na Ukrajinu před rokem se opakovaně chlubil ruským jaderným arzenálem a prohlašoval, že je ochoten jej použít, pokud bude ohrožena „územní celistvost“ země, připomněla agentura Reuters.